

Sigarayı Bıraktım

– MESUT ÇİFTÇİ · 17 Ekim 2024

Serin bir sonbahar akşamıydı. Güneşin son ışıkları, gökyüzünü kızıl bir yangın gibi boyarken, yılların ağırlığını omuzlarında taşıyan adam, elindeki sigarayı derin bir nefesle ciğerlerine çekti. O anda, dumanın kendisiyle birleştiğini hissetti, tıpkı yıllar boyu hayatıyla bütünleşmiş gibi. Sigaranın içindeki tütün, geçmişin izlerini taşıyordu: acı tatları, anıların buruk yankıları, tükenen nefesler ve kaybolmuş hayaller...

Yirmi beş yıl boyunca sigara içmek... Her nefeste dumanı içine çekerken, sanki dertlerini de dumanla birlikte bir köşeye bırakıyorsun. Ama o köşede birikiyor, birikiyor, büyüyor; beynindeki o sinsî ur misali. İyi huylu mu yoksa kötü huylu mu? Yoksa babanı öldüren cinsten mi? O adam, yıllar boyu sigarayla konuşmuş, bir nevi dost olmuştu. Ancak hayatında dost dediği herkes gibi sigara da adama sağlam bir kazık atmak üzere sinsî sinsî çalışıyordu. Bazen yalnız gecelerde, bazen sabahın ilk ışıklarında o ilk nefesi ciğerlerine çekerken içindeki boşluk biraz olsun dolsun diye yakmıştı o sigarayı. Ama ne oldu? Boşluk hep oradaydı, duman sadece onu sakladı, gizledi.

Yirmi beş uzun yıl boyunca, parmaklarının arasında tüten her sigara, bir başka yarım kalmış hikâyenin dumanıydı. İlk başladığında gençti, hırslıydı; hayat önünde uçsuz bucaksız bir okyanus gibi uzanıyordu. Sigara o vakitler bir arkadaş, bir sırdaş gibi görünmüştü. İlk dumanla tanıştığında, ruhunda bir boşluk vardı. Belki de bir başkaldırıydı bu; belki bir kaçış, belki de en derindeki yalnızlığı bastırmanın umutsuz bir arayışıydı. Ama ne olursa olsun, duman her seferinde daha fazla içine işliyordu. Yıllar geçtikçe, dumanla beraber yaşadıkça, sigara bir alışkanlıktan çok daha öteye geçmişti. Bir bağımlılık değil, sanki

içten bir dostluktu bu. Her sabah uyanır uyanmaz yaktığı ilk sigara, ona her zaman derin bir nefes verirken aslında nefesini çaldığının farkında bile değildi. Ama bir süre sonra, tıkanmış ciğerlerinde, daralan boğazında ve yorgun kalbinde dumanın ne denli ağır bir yük olduğunu anlamaya başladı. Yorgunluk artık sadece bedenine değil, ruhuna da işlemişti. Sigaranın bıraktığı iz, yalnızca dudaklarında bir tat değil, yüreğinde kapanmayan bir yaraydı. Adam aynaya baktı. Gözlerinin altında ağır çukurlar, yüzünde zamanın izleri. Ama en kötüsü, içindeki yorgunluk... Hani nefes aldığında, ciğerlerine yetmeyen hava var ya? İşte, ona da alıştığını fark etti. "Yetmiyor!" dedi kendi kendine. "Artık yetmiyor..."

O gün, belki de hiç hesaplamadığı bir gündü ve içindeki bir ses ona artık durması gerektiğini fısıldadı. Sessiz, ama kararlı bir ses. Bu ses, her nefeste hayatından eksilen zamanın çığılı gibiydi. Kaç sabahın sisinde, kaç gece karanlığında o sesi duymamıştı? Ama işte o gün, daha fazla erteleyemezdi. Biliyordu ki her nefes alışında ömründen bir parçayı geride bırakıyordu. Artık bu duman, ona hayat vermek yerine hayatını çekip alıyordu.

İlk kez sigarayı bırakmayı düşündüğünde, derin bir korku sardı onu. Sigara, onsuz geçen yılların tanığı, yalnız gecelerinin sessiz dostu, kaybettiği anların suretiydi. Onu bırakmak, geçmişini ve ona eşlik eden acıları da bir köşeye bırakmak demektir. Ama tam da bu yüzden, bu bağı koparması gerektiğini hissetti. Kendini yeniden bulmanın başka yolu yoktu. Bırakmak, onu bağlayan zincirlerden özgürleşmek demektir. İlk denemesi komik oldu. Sabah uyandı, sigarayı masanın üstüne koydu ve "Tamam," dedi. "Bundan sonra yok." Ama saatler geçtikçe, elinde boşluk kaldı. Sigarayı aradı, eksikliğini hissetti. Öyle ya, yirmi beş yıl boyunca her gün onunla uyanmış, onunla uyumuştur. Elini boş bırakmak, sanki ruhunu da boş bırakmak gibiydi. İnsanın alışkanlıkları, bazen ruhunun bir parçası gibi gelir. Bırakmak, bir şeyleri kaybetmekten farksızdır. Ama kararlıydı. Nefesi yetersiz, hayatı kısa gelmeye başlamıştı. Yılların birikimi ciğerlerinde bir pranga gibi, her adımını, her nefesini ağırlaştırıyordu. O prangayı kırmak istiyordu. İkinci gün zordu. Kafasında yankılanan tek şey, o sigaranın sesi, dumanın etrafında dönüp dolaşan görüntüsüydü. Ama bu kez vazgeçmedi. "Bunu yapmalıyım," dedi. "Bu defa son." Her sabah, sigaraya uzanmadığı o ilk an, dünyada bir eksiklik hissediyordu. Parmaklarının arasında olmayan sigara, sanki varlığıyla onu saran bir boşluk yaratıyordu. Ama zamanla, bu boşluğun da aslında bir umut taşıdığını fark etti. O eksiklik, aslında yeniden nefes alabilmenin, ciğerlerine temiz havanın dolabileceği bir boşluktu. İlk günler sancılıydı, tıpkı insanın yıllarca sarıldığı bir dosttan ayrılmanın acısı gibi. Her an, bir başka bahaneyle geri dönme isteğiyle yanıp tutuştu. Ama her geri adımın, onu yine o karanlık ve tıkanık dünyaya hapsedeceğini biliyordu.

Zaman geçtikçe, yavaş yavaş nefesleri daha derin, daha ferah hale geldi. Ciğerlerinde hissettiği hafiflik, hayatında da bir özgürlük hissine dönüştü. Sigaranın ona kattığı yalnızlığın aslında yalnızca bir yanılsama olduğunu, gerçek özgürlüğün nefessiz kalmadan yaşayabilmek olduğunu anladı. Geçmişiyse yüzleşmek belki de en zoruydu; her sigara dumanında boğulduğu anları yeniden gözden geçirmek, hatıraların içinde kaybolmak, onu belki de en çok zorlayan şeydi. Ama işte o yüzleşme, onu geriye değil, ileriye taşıyordu ve öyle devam etti, her günü yeni bir meydan okuma, her anı yeni bir direniş oldu. Ama

zamanla, fark etti ki boşluğunu dumanla doldurmak, aslında sadece kaçmaktan ibaretti. Çünkü ne kadar kaçarsa kaçsın, sonunda yine kendisiyle yüzleşmek zorunda kalıyordu. Bırakma süreci, bir tür yeniden doğuştu. Artık ciğerlerinde bir duman değil, temiz havanın ferahlığı vardı. Ama biliyordu ki, yılların getirdiği yük bir günde silinmezdi. Her adımda daha fazla güç buldu kendinde. Yirmi beş yıl boyunca ona dost görünen sigaranın aslında en büyük düşmanı olduğunu fark ettikçe, bu savaştan galip çıkmamanın onurunu hissetti. O gece, sigarayı bıraktıktan sonra gökyüzüne baktığında, yıldızlar her zamankinden parlak görünüyordu. Artık ciğerlerinde ne dumanın ağırlığı ne de geçmişin acıları vardı. Belki hâlâ eksikti, belki hâlâ bazı yaralar kapanmamıştı, ama en azından artık nefes alabiliyordu. Sigarayı bırakmak sadece bir alışkanlığı değil, bir dönemi de geride bırakmak demektir. Ve o dönem kapandığında, adam artık geçmişin dumanlı sokaklarında kaybolmak yerine, geleceğin temiz ufuklarına bakıyordu.

Bir ay geçti, iki ay... Nefesi biraz daha rahatladı. Sabahları uyanıp ciğerlerine dolan temiz hava, ona yeniden hayat verdi. Dışarıda yürüyüş yaparken fark etti ki, dumanın ardında saklanan dünya çok daha parlak, çok daha gerçekti. Ve bir sabah, o boşluğu artık sigarayla değil, kendi iradesiyle doldurduğunu anladı. Sigarayı bırakmak, sadece bir alışkanlıktan vazgeçmek değildi onun için. O, aslında kendini yeniden bulmanın, ruhunu temizlemenin bir yoluydu. Çünkü dumanın ardında kaybolan o adam, şimdi yeniden kendi nefesiyle, kendi hayatıyla yüzleşiyordu.

Zor muydu? Evet. Ama en zor savaşlar, insanın kendisiyle yaptığı savaşlardı. Yirmi beş yılın ardından, elindeki sigarayı bırakıp kendi elleriyle, yeniden nefes almak, yeniden yaşamak için adım atan o adam, en büyük zaferini kazandı.